

NORGES HØYESTERETT

Den 15. mai 2008 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2008-00871-A, (sak nr. 2008/472), straffesak, anke over dom,

A (advokat Knut Rognlien)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Erik Førde)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Flock**: Saken gjelder straffutmåling for unnlatt pliktig regnskapsførsel og unnlatt innsendelse av årsregnskap m.m. til Regnskapsregisteret.
- (2) Oslo tingrett avsa 6. september 2007 dom med slik domsslutning:
 - ”1. A, født 19.04.1948, dømmes for overtredelse av regnskapsloven § 8-5 første ledd, første straffalternativ, jf. § 1-2, jf. aksjeloven § 6-14 nr. 4, jf. gammel regnskapslov kapittel 2 til fengsel i 27 – tjuesyv – dager.
 2. Saksomkostninger idømmes ikke.”
- (3) Domfelte anket over tingrettens rettsanvendelse og straffutmåling til Borgarting lagmannsrett. Etter at anken over straffutmålingen var blitt henvist til ankeforhandling, avsa lagmannsretten 25. februar 2008 kjennelse hvor anken ble forkastet.
- (4) Domfelte har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett.
- (5) *Jeg er kommet til at anken må bli å forkaste.*

- (6) A var fra 2003 eneste aksjonær, daglig leder og styreleder i X Invest AS, som drev med salg av bruktbiler. Som følge av unnlatt melding om revisor ble selskapet høsten 2005 tatt under behandling som tvangssoppløsningsbo ved Oslo skifterett og byskriverembete.
- (7) A ble i tingretten domfelt for å ha unnlatt å føre eller sørge for å føre regnskaper for selskapets virksomhet i året 2004. Videre ble han domfelt for ikke å ha fått utarbeidet årsregnskap for dette året innen den lovbestemte fristen, og å for ha unnlatt å sende årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning til Regnskapsregisteret. Lagmannsretten fant bevist at regnskapene i 2004 ikke ble holdt tilfredstillende à jour, og at regnskapsføreren først på vårparten i 2005 fikk innhentet de bilag som manglet for regnskapsføringen. Det viste seg da at ingen av bilagene for årets to siste måneder var til stede, og regnskapsarbeidet lot seg dermed ikke slutføre. Selskapets omsetning var i 2003 ca. to millioner kroner, og den var ifølge A omtrent den samme i 2004.
- (8) Høyesterett har i dommen i Rt. 1996 side 905 fremhevet at regnskapet, ved siden av å ha betydning for den regnskapspliktige selv ved styringen av virksomhetens økonomi, også har betydning for virksomhetens kreditorer og for den offentlige kontroll ved fastsettelse av skatter og avgifter. I dommen uttales at forsømmelse av regnskapsførsel i næringslivet må ses på som et alvorlig straffbart forhold.
- (9) I den foreliggende sak viser lagmannsretten til at det dreier seg om mangelfull løpende regnskapsførsel i ett år, og manglende utarbeidelse av årsregnskap og innsendelse av årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning. Lagmannsretten gir under henvisning til dommen fra 1996 og til kjennelsen i Rt. 2004 side 1074 uttrykk for at disse overtredelser i utgangspunktet bør lede til en ubetinget fengselsstraff når det som i dette tilfellet er tale om en omsetning i den aktuelle perioden på omkring to millioner kroner. Jeg er enig i dette.
- (10) Forsvareren har gjort gjeldende at både de opplysninger som foreligger om domfeltes helse, og det lange tidsforløpet gjør det forsvarlig å anvende samfunnsstraff. Jeg kan imidlertid ikke se at det i saken er til stede særlige omstendigheter – verken enkeltvis eller samlet – som kan lede til at utgangspunktet om ubetinget fengsel fravikes.
- (11) Det er fremlagt legeopplysninger om at domfelte har hatt økende fysiske og psykiske plager, som toppet seg ved sykemelding mot slutten av året 2005. Det er imidlertid på det rene at han var i stand til å drive selskapet også etter årsskiftet 2004/2005, og dette må også korrespondere med en plikt til å tilrettelegge og sørge for nødvendig regnskapsførsel.
- (12) Bobestyrerens sluttinnberetning ble avgitt 9. mars 2006 og ble da oversendt politiet til vurdering sammen med underliggende dokumentasjon. Tiltalebeslutningen ble uttatt 31. mai 2007, og et knapt år senere har straffesaken vært prosedert i tre instanser. Samlet sett er det ikke tale om en saksbehandlingstid av en slik varighet at den bør tillegges betydning ved spørsmålet om å fravike ubetinget fengsel som straffereaksjon.
- (13) I Høyesteretts dom av 5. mars 2008 i sak HR-2008-00442-A ble til støtte for samfunnsstraff uttalt at den manglende regnskapsføringen ikke syntes å være en del av et samlet opplegg med henblikk på å unndra skatt og avgift. I den saken var bilagene fortløpende satt inn i permer, og nærings- og omsetningsoppgaver var innlevert.

Situasjonen er på dette punkt annerledes i vår sak, hvor det nødvendige underlag for en fullstendig regnskapsføring ikke har vært til stede.

- (14) Jeg er etter dette i likhet med de tidligere retter kommet til at det i dette tilfellet bør anvendes ubetinget fengsel, og har ikke bemerkninger til at straffen er utmålt til fengsel i 27 dager.
- (15) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E:

Anken forkastes.

- (16) Kst. dommer **Kaasen:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (17) Dommar **Utgård:** Det same.
- (18) Dommer **Tjomsland:** Likeså.
- (19) Dommer **Gjølstad:** Likeså.
- (20) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: